



Etusivu > Toimielimet > Kaupunginhallitus > Kokous 10.6.2024 >

Kuuntele

Takauksen myöntäminen Tampereen Raitiotie Oy:n raitiovaunukaluston pidentämiseen

Alueellinen
jätehuoltolauta
kunta

Asunto- ja
kiinteistölautak
unta

Elinvoima- ja
osaamislautak
unta

Kasvatus- ja
opetuslautakun
ta

Kaupunginhalli
tuksen
konsernijaosto

Kaupunginhalli
tus

Kaupunginvalt
uusto

Kaupunginvalt
uuston
kyselytunti

Keskusvaalilaut
akunta

Kulttuuri- ja
vapaa-
aikalautakunta

Lahjoitus- ja
tukirahaston
toimikunta

Maahanmuutta
janeuvosto

Kaupunginhallitus, kokous 10.6.2024

§ 249 Takauksen myöntäminen Tampereen Raitiotie Oy:n raitiovaunukaluston pidentämiseen

TRE:2909/08.01.01/2024

Valmistelija

Nurminen Mikko, Johtaja

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita, puh 050
326 7007 ja rahoituspäällikkö Saara
Unnanlahti, puh. 040 131
9484, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543
2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Esittelijä

Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen Raitiotie Oy:n puolesta
sitoudutaan omavelkaiseen takaukseen
enintään 25,0 milj. euron lainamäärän
takaisin maksamisesta korkoineen ja muine
lainaehtoineen enintään 31 vuoden laina-
ajaksi. Nostettava lainamäärä voi koostua
erillisistä lainaeristä.

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

§ 243
Kokouksen
laillisuus ja
pääösvaltaisuus

§ 244
Pöytäkirjan
tarkastus

§ 245 Sisäisen
tarkastuksen
raportointi ja
kehittämistoimenpiteet

§ 246
Suurtaapahtumien
tilannekatsaus

§ 247 Sopimus
Pirkkalan ja
Tampereen
uimahallihankkeen
selvitystyöstä

§ 248
Aleksanterin
koulun
pihasuunnitelman
uudelleenvalmistelu

§ 249 Takauksen
myöntäminen
Tampereen
Raitiotie Oy:n
raitiovaunukaluston
pidentämiseen

| | | |
|--|---|--|
| Sara Hildenin taidemuseon johtokunta | Takauksesta peritään vuotuinen 0,3 prosentin suuruinen takausprovisio. | § 250 Asemakaava nro 8310, Pispala, II vaihe |
| Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen johtokunta | Tampereen Raitiotie Oy:lle myönnettyjen nykyisten ja tulevien takausten vakuutena on tällä hetkellä yhteensä 500 milj. euron kiinnitykset. | § 251 Eron myöntäminen kadunnimitoimikunnan jäsenyydestä ja täydennysvaali |
| Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta | Perustelut Tampereen Raitiotie Oy vastaa tilaajana Tampereen Ratikan raitiotieinfrastruktuurin toteutussuunnittelusta, rakentamisesta, kalustohankinnasta ja rahoituksen järjestämisestä sekä raitiotiejärjestelmän ylläpidosta. | § 252 Eron myöntäminen Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksen jäsenyydestä sekä täydennysvaali |
| Tampereen nuorisovaltuusto | Tampereen Ratikan matkustajamäärät ovat osoittautuneet ennustettua suuremmiksi. Vappuaattona 2024 ylitettiin 65 000 matkan rajapyykki, kun vuonna 2016 arvioitiin, että vuonna 2025, osan 2 avaamisen jälkeen, päivittäisiä matkoja tehdään 55 000 kappaletta. Erityisesti Hervannan raitiotiehaaralla on arjen ruuhka-aikoina ylikuormittumistilanteet olleet päivittäisiä. Syksyllä 2023 linjalla 3 (Hervanta-Santalahti) siirryttiin iltapäivän ruuhka-aikoina 6 minuutin vuoroväleihin optimaalisen 7,5 minuutin sijaan. | § 253 Yhtymäkokousedustajan nimeäminen Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän yhtymäkokoukseen 19.6.2024 |
| Tampereen Vesi Liikelaitoksen johtokunta | | § 254 Jäsenen nimeäminen Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvosto on |
| Tarkastuslautakunta | | § 255 Kaupunginhallituksen pöytäkirjanpitäjien määrääminen toimikaudeksi 2023–2025 |
| Testitoimielin | | § 256 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus |
| Tiedeapurahatoimikunta | | |
| Vammaisneuvosto | Vuorovälin tihentäminen edellyttää lisäkalustoa. Esimerkiksi Hervanta-Santalahti-linjan kierrosaika eli vaunun matka-aika Hervannasta Santalahteen ja Santalahdesta takaisin Hervantaan on tällä hetkellä 82,5 minuuttia sisältäen tarvittavat pääteseisontajat molemmilla päätteillä. Kun kyseistä linjaa liikennöidään 7,5 minuutin vuorovälillä, tarvitaan liikenteeseen 11 raitiovaunua. Mikäli vuoroväli tihennetään 6 minuuttiin, on kalustotarve samalla linjalla jopa 14 vaunua eli liikenteeseen sitoutuu kolme vaunua enemmän. Toimenpide lisää vuorojen määrän kahdeksasta kymmeneen tuntia kohden eli matkustajakapasiteetti lisääntyy 25 prosenttia. Vastaavasti myös liikennöimiskustannukset lisääntyvät kyseisellä linjalla noin 25 prosenttia. | |
| Vanhusneuvosto | | |
| Yhdyskuntalautakunnan alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaosto | | |
| Yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto | | |
| Yhdyskuntalautakunta | | |
| | | |

| |
|---|
| Z/Eläkeläisvaltuusto |
| Z/Mielenterveys- ja päihdeneuvosto |
| Z/Pirkanmaan pelastustoimen neuvottelukunta |
| Z/Sivistys- ja kulttuurilautakunta |
| Z/Sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöasioiden jaosto |
| Z/Sosiaali- ja terveyslautakunta |
| Z/Tampereen Infra Liikelaitoksen johtokunta |
| Z/Tampereen Voimia liikelaitoksen johtokunta |

Raitiovaunukaluston hankinnassa on varauduttu myös 47-metrinen vaunukaluston tilaamisen. Käytännössä nykyiseen vaunuun lisätään yksi noin 10-metrinen lisämoduuli ja vaunun matkustajakapasiteetti kasvaa yli 30 prosenttia 264 henkilöstä 345 henkilöön.

Maankäyttö kehittyy tulevina vuosina Hervannan ratahaaralla niin, että vuoteen 2030 mennessä uusia asukkaita on 10 000 enemmän kuin nykyisin. Uusia työpaikkoja syntyy ratahaaralle samassa ajassa 500 kappaletta. Ennusteiden mukaisesti tämä maankäytön kehittyminen lisää Hervannan haaran ratikkamatkoja nykyisestä 33 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Hervannan haaran kysyntä on selvästi suurinta Tampereen ratikkaliikenteessä pitkälle tulevaisuuteen.

Ratikan optimaalinen linjasto maankäytön näkökulmasta muodostuu 2030-luvulla Hervanta-Lentävänniemi ja Linnainmaa-Pirkkala -linjoista. Sammonaukion ja Koskipuiston välillä on kyseisten linjojen yhteinen osuus. Koko liikennejärjestelmän sujuvuuden ja joukkoliikenteen matkustajapalvelun näkökulmasta on järkevää, että kyseisillä linjoilla on sama vuoroväli. Näin ratikkaliikenteen vuoroväli yhteisellä osuudella on aina sama ja palvelu asiakkaille on säännöllistä, sujuvaa ja täsmällistä.

Mikäli Hervanta-Lentävänniemi ja Linnainmaa-Pirkkala -linjat liikennöidään 6 minuutin vuorovälein 7,5 minuutin sijaan, ovat pelkästään ratikan vuotuiset liikennöintikustannukset 2,3 milj. euroa suuremmat. Ratikan tiheämpi vuoroväli edellyttää myös bussien liityntäliikenteeltä tiheämpää vuoroväliä ja siten myös suurempia kustannuksia. Bussien liityntäliikenteitä on 2030-luvun linjastossa nykyistä enemmän ja tiheämmästä vuorovälistä syntyvät vuotuiset lisäkustannukset ovat arviolta noin 2 milj. euroa. Tiheämmin liikennöivä ratikkaliikenne aiheuttaa myös muulle liikennejärjestelmälle enemmän haittaa. Ratikan vuoroväli on

§ 257 Tiedoksi merkittävät asiat

molemmissa vaihtoehtoissa niin tiheä, että ero lipputulossa ei tarjonnan määrän johdosta ole merkittävä.

Hervanta-Lentävänniemi-linjan liikennöinti 7,5 minuutin vuorovälillä edellyttää 15 vaunua ja lisäksi on tarkoituksenmukaista, että 3 varavaunua ovat pitkiä. Pitkiä, 47-metrisiä, vaunuja olisi 2030-luvun alkupuolella 18 kappaletta yhteensä 34 vaunusta. Vaunun pidentämisen kustannus on noin 25 milj. euroa riippuen lopullisesta vaunumäärästä. Investoinnin myötä ratikkaliikenteen vuotuinen kalustovuokra kasvaa pidennyksen johdosta noin 1,5 milj. euroa. Kaluston pidentämisen ansiosta Tampereen ratikkalinjastoa voidaan liikennöidä 7,5 minuutin vuorovälillä, mikä säästää joukkoliikenteen liikennöimiskustannuksia vuositasona noin 4 milj. euroa. Hervanta-Lentävänniemi-linjan varustaminen pidemmällä vaunuilla 2030-luvulla on näin taloudellisesti kannattavampaa kuin kapasiteetin lisäys vuoroväliä tihentämällä eli kasvattamalla liikenteessä olevien vaunujen määrää.

Tampereen raitiotieverkko on mitoitettu 47-metriseksi vaunulle. Merkittävin nykyiseen verkkoon tehtävä muutos koskee Koskipuiston pysäkkiä, joka on rakennettu 37-metriseksi vaunulle tilanpuutteen johdosta. Tampereen henkilöratapiha -hankkeessa toteutetaan uudet raitiotiepysäkit Itsenäisyydenkadulle ratasiltojen alle 2030-luvun taitteessa. Siihen mennessä Koskipuiston pysäkillä voidaan toimia poikkeusjärjestelyin, jotka on toteutettava ennen vuotta 2027, jolloin pidennetyt vaunut aloittavat liikenteessä.

Tampereen Raitiotie Oy kalustonomistajana käyttää kalustohankintaan sisältyneen option ja rahoittaa kaluston pidentämisen investoinnin. Tampereen Raitiotie Oy laskuttaa investointikustannukset sopimuksen mukaisesti joukkoliikenteen tilaajalta kalustovuokrana.

Vaunujen pidentäminen maksaa arviolta yhteensä 15-25 milj. euroa riippuen pidennettävien vaunujen määrästä. Pidennysprojekti on mahdollisesti tarkoitus aloittaa jo ennen Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien rakentamista koskevan päätöksen tekemistä, sillä pidentäminen on liikennöinnin kannalta järkevää myös nykyisellä osat 1 ja 2 kattavalla rataverkolla. Näillä näkymin ensivaiheessa tilattaisiin 11 vaunun pidennys (ja pidennysosaan liittyvä kehitystyö) noin 15 milj. euron hintaan ja mahdollisen Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien (PirLi) rakentamispäätöksen jälkeen vielä 8 vaunun pidennystä lisää noin 10 milj. euron hintaan. Jälkimmäinen 10 milj. euroa voitaisiin sisällyttää PirLi rakentamispäätöksen yhteydessä tehtävään takauspäätökseen.

Tampereen kaupunginvaltuusto on päättänyt 19.10.2020 § 133 raitiotien osan 2 Pyyrikintori - Lentävänniemi investointipäätöksessä, että Tampereen Raitiotie Oy:n puolesta sitoudutaan omavelkaiseen takaukseen enintään 120 milj. euron lainan takaisin maksamisesta korkoineen ja muine lainaehtoineen 30 vuoden laina-ajaksi. Tämänhetkisen arvion mukaan raitiotien osan 2 takausvaltuuteen kohdistuvia lainoja tullaan nostamaan kokonaisuudessaan vain noin 90 milj. euroa, joten takausvaltuutta jää käyttämättä arvion mukaan noin 30 milj. euroa. Siten vaunujen pidennysprojektin maksimissaan 25 milj. euron rahoitus teknisesti ottaen mahtuisi valtuuston jo aikaisemmin hyväksymään 120 milj. euron takausvaltuuteen. Koska valtuuston takauspäätös on perustelutekstissä rajattu vain osan 2 raideinfran rakentamiseen ja uuden kaluston hankkimiseen, ei takausta voida ilman erillistä päätöstä käyttää nykyisen kaluston pidentämiseen. Siten kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esitetään myönnettäväksi takaus raitiovaunukaluston pidentämiseen.

Tampereen kaupungin kokonaistakausmäärä
Tampereen Raitiotie Oy:lle on aiemmin
päättöksiin 440 milj. euroa, päättöksiin § 89,
19.12.2016 Tampereen Raitiotie Oy:n
perustaminen 310 milj. euroa, 19.10.2020 §
133 Raitiotien osan 2 Pyynikintori -
Lentävänniemi investointipäätös 120 milj.
euroa ja 18.03.2024 § 40 Takauksen
myöntäminen Tampereen Raitiotie Oy:n
rahoitukselle 10 milj. euroa.

Takauksesta peritään 0,3 prosentin
takausprovisio ja takauksella on kuntalain
129 §:n 1 momentin edellyttämä
vastavakuus. Tampereen Raitiotie Oy:lle
myönnettyjen nykyisten ja tulevien takausten
vakuutena on tällä hetkellä yhteensä 500 milj.
euron kiinnitykset.

Tampereen kaupungin hallintosäännön
mukaisesti konsernijohtaja hyväksyy
valtuuston päätöksellä myönnettyjen
nostettavien lainaerien rahoittajan ja
takausehdot.

Tiedoksi

Tampereen Raitiotie Oy/Pekka Sirviö, Antti
Ainola, Mikko Nurminen, Mika Periviita, Arto
Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Sanna
Kareinen
